

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
17.01.2026
31.12.2027
RT I, 07.01.2026, 23

Pakendiseadus¹

Vastu võetud 21.04.2004

[RT I 2004, 41, 278](#)

jõustumine 01.06.2004

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
15.12.2004	RT I 2004, 89, 611	07.01.2005, osaliselt 01.05.2005
16.06.2005	RT I 2005, 37, 288	10.07.2005
24.01.2007	RT I 2007, 12, 66	01.01.2008
13.12.2007	RT I 2008, 1, 4	14.01.2008
24.04.2008	RT I 2008, 20, 138	31.05.2008, osaliselt 01.01.2009
30.09.2009	RT I 2009, 49, 331	01.01.2010
17.02.2010	RT I 2010, 10, 45	15.03.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
20.05.2010	RT I 2010, 28, 145	19.06.2010
21.03.2012	RT I, 04.04.2012, 2	14.04.2012
20.02.2014	RT I, 06.03.2014, 1	16.03.2014
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014
07.05.2014	RT I, 17.05.2014, 1	27.05.2014, osaliselt 01.01.2015
05.06.2014	RT I, 29.06.2014, 1	01.07.2014
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
09.12.2015	RT I, 23.12.2015, 2	01.01.2016
21.03.2017	RT I, 07.04.2017, 1	17.04.2017, osaliselt 31.12.2018
21.11.2018	RT I, 12.12.2018, 3	01.01.2019
20.02.2019	RT I, 13.03.2019, 2	15.03.2019
10.06.2020	RT I, 01.07.2020, 1	01.01.2021
17.06.2020	RT I, 10.07.2020, 2	01.01.2021
21.04.2021	RT I, 05.05.2021, 1	15.05.2021
13.02.2023	RT I, 07.03.2023, 1	01.05.2023, osaliselt 01.01.2024
20.06.2023	RT I, 30.06.2023, 1	01.07.2023; Vabariigi Valitsuse seaduse § 105.19 lõike 6 alusel tekstis läbivalt asendatud sõna "Keskkonnaministeerium" sõnaga "Kliimaministeerium" vastavas käändes

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab üldnõuded pakendile ja pakendi kasutamisele, pakendi ja pakendist tekkivate jäätmete vältimise ja vähendamise meetmed, pakendi ja pakendijäätmete taaskasutussüsteemi korralduse, nõuded audiitorkontrollile ning ringlussevõtu sihtarvud, nõuded pakendiregistrisse esitatavate andmete kontrollile ja nõuete riikliku järelevalve alused ning vastutuse kehtestatud nõuete täitmata jätmise eest. [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2) Käesolev seadus hõlmab kõiki Eesti Vabariigis turule lastud kaupade pakendeid ja tekkinud pakendijäätmepakkumisi, olenemata sellest, kas need on kasutusel või tekitatud tööstuses, kaubandustegevuses, olmes, ametiasutustes või mujal ning olenemata kasutatud materjalidest.

(3) Käesolev seadus reguleerib pakendijäätmepakkumiste käitlemist niivõrd, kui see on reguleerimata jäätmeseadusega. Kui pakendile on kehtestatud teiste õigusaktidega nõudeid, mis käsitlevad ohutust, tervisekaitset ja transporti, kohaldatakse pakendiseadust nendest õigusaktidest tulenevate erisustega.

(4) Käesoleva seadusega ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

(5) Käesolevas seaduses sätestatud tegevusloa menetlusele kohaldatakse majandustegevuse seadustiku üldosa sätteid, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi. [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(6) Käesolevas seaduses sätestatud kohaldatakse ka toote nõuetele vastavuse seaduse sätteid, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi. [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 2. Pakend

(1) Pakend on mis tahes materjalist valmistatud toode, mida kasutatakse kauba mahutamiseks, kaitsmiseks, käsitsemiseks, kättetoimetamiseks või esitlemiseks selle kauba olemusringi vältel: toormest kuni valmiskaubani ning tootja käest tarbija kätte jõudmiseni. Pakendiks loetakse ka samal eesmärgil kasutatavaid ühekorrapakendeid. [RT I 2008, 20, 138- jõust. 31.05.2008]

(2) Toote määramine pakendina põhineb järgmistel kriteeriumidel:

1) toode loetakse pakendiks, kui see vastab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud määratlusele, piiramata seejuures muid võimalikke pakendi kasutamise funktsioone, välja arvatud olukord, kui pakend on selles oleva toote lahutamatu osa ning peab sisaldama, toetama või säilitama toodet ja selle osi kogu nende kasutusea jooksul ning kui pakend ja selles olev toode on mõeldud koos kasutamiseks, tarbimiseks või äraviskamiseks;

2) toode, mis on kujundatud ja määratud müügikohas täitmiseks, ja ühekordseks kasutamiseks mõeldud toode, mida müüakse, mis on täidetud või mis on määratud müügikohas täitmiseks, loetakse pakendiks, kui see toode täidab pakendi funktsiooni;

3) pakendi komponendid ja pakendiga püsivalt ühendatud lisaelemendid loetakse selle pakendi osadeks, millega nad on ühendatud. Ühtlasi loetakse pakendiks lisaelement, mis ripub vahetult toote küljes või on toote külge kinnitatud ja täidab pakendi funktsiooni, välja arvatud juhul, kui see element on toote lahutamatu osa ning on mõeldud tarbimiseks või äraviskamiseks koos tootega. [RT I 2008, 20, 138- jõust. 31.05.2008]

(3) Toote määramisel pakendite hulka tuleb vajaduse korral arvestada selgitavaid näiteid, mida sätestab I lisa Euroopa Komisjoni direktiiv 2013/2/EL, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 94/62/EÜ pakendite ja pakendijäätmepakkumiste kohta (ELT L 037, 08.02.2013, lk 10–12). [RT I, 06.03.2014, 1- jõust. 16.03.2014]

§ 3. Pakendi liigid

(1) Pakendi liigid käesoleva seaduse tähenduses on järgmised:

1) müügipakend ehk esmane pakend – lõppkasutajale või tarbijale müügikohas üleandmiseks määratud müügiühiku osa. Müügipakendiks loetakse ka käesoleva seaduse § 2 lõike 2 punktis 2 nimetatud pakend;

2) rühmapakend ehk teisene pakend – mõeldud teatud hulga müügiühikute rühmitamiseks müügikohas, sõltumata sellest, kas rühmapakend müüakse koos kaubaga lõppkasutajale või tarbijale või kasutatakse seda vaid kauba käsitsemise lihtsustamiseks, kauba kaitsmiseks või esitlemiseks, kusjuures rühmapakendit on võimalik eemaldada toote omadusi muutmata;

3) veopakend ehk kolmandane pakend – mõeldud teatud arvu müügiühikute või rühmapakendis kaupade käsitsemiseks ja veoks, et vältida veol kauba füüsilisi kahjustusi, siia ei kuulu maantee-, raudtee-, mere- ja õhuveokonteinerid.

[RT I 2008, 20, 138- jõust. 31.05.2008]

(2) Sõltuvalt pakendi kasutuskordadest on käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud pakendi liikide alaliigid järgmised:

[RT I, 17.05.2014, 1- jõust. 27.05.2014]

1) korduskasutuspakend – olelusringi jooksul mitme veo- või kasutuskorra jaoks kavandatud, valmistatud ja turule lastud pakend, mida täidetakse või kasutatakse uuesti samal eesmärgil, milleks ta valmistati;

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

2) ühekorrapakend – mõeldud üksnes ühekordseks kasutamiseks.

(3) Pakendimaterjali liigid on järgmised:

1) klaas – kõik sulatatud anorgaanilise klaasi liigid, mille kombineeritud nomenklatuuri grupp on 70 vastavalt nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2658/87 tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühtse tollitariifistiku kohta (EÜT L 256, 07.09.1987, lk 1–675);

2) plast – polümeer Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006, mis käsitleb kemikaalide registreerimist, hindamist, autoriseerimist ja piiramist (REACH) ja millega asutatakse Euroopa Kemikaalide Agentuur ning muudetakse direktiivi 1999/45/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 793/93, komisjoni määrus (EÜ) nr 1488/94 ning samuti nõukogu direktiiv 76/769/EMÜ ja komisjoni direktiivid 91/155/EMÜ, 93/67/EMÜ, 93/105/EÜ ja 2000/21/EÜ (ELT L 396, 30.12.2006, lk 1–850), artikli 3 punkti 5 tähenduses ja kõik looduslikel või tehispõlümereidel põhinevad materjalid nii ühe- kui ka mitmekihilises teostuses, mille kombineeritud nomenklatuuri grupp on 39 vastavalt nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2658/87;

[RT I, 07.04.2017, 1- jõust. 17.04.2017]

3) mustmetall – teras, mille kombineeritud nomenklatuuri grupp on 73 nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 järgi;

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

3¹) värviline metall – alumiinium, mille kombineeritud nomenklatuuri grupp on 76, ja muud pakendimaterjalidena kasutatavad kombineeritud nomenklatuuri jaotusse XV (mitteväärismetallid ja nendest valmistatud tooted) kuuluvad metallid nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 järgi;

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

4) paber ja kartong, kaasa arvatud kihiline kartong, mille kombineeritud nomenklatuuri grupp on 48 vastavalt nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2658/87;

5) puit;

6) muu materjal.

[RT I, 17.05.2014, 1- jõust. 27.05.2014]

(3¹) Komposiitpakend on pakend, mis on valmistatud kahest või enamast eri materjalikihist, mida ei saa käsitsi üksteisest eraldada ning mis moodustavad ühe sisemisest mahutist ja välisümbrisest koosneva lahutamatu terviku, mida täidetakse, ladustatakse, transporditakse ja tühjendatakse.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3²) Oksüdantide toimel lagunev plast on plastmaterjal jäätmeseaduse § 7³lõike 3 tähenduses.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(3³) Biolagunev plast on plastmaterjal jäätmeseaduse § 7³lõike 4 tähenduses.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(4) Plastkandekott on plastist valmistatud sangadega või sangadeta kandekott, mille tarbija saab kauba müügikohas.

[RT I, 07.04.2017, 1- jõust. 17.04.2017]

(5) Plastkandekoti liigid on järgmised:

1) õhuke plastkandekott – plastkandekott, mis on õhem kui 50 mikronit;

2) eriti õhuke plastkandekott – plastkandekott, mis on õhem kui 15 mikronit ning mida kasutatakse hügieeni tagamiseks või lahtise toidukauba esmaseks pakendamiseks, kui see aitab vältida toidu raiskamist;

3) oksüdantide toimel lagunev plastkandekott – plastkandekott, mis on valmistatud plastist, mis sisaldab mikroosakesteks lagunemist põhjustavaid lisaaineid.

[RT I, 07.04.2017, 1- jõust. 17.04.2017]

(6) Ühekordselt kasutatav plasttoode on plasttoode jäätmeseaduse § 22²tähenduses.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(7) Ühekordselt kasutatavate plasttoodete liigid on järgmised:

- 1) joogipakend – kuni kolm liitrit vedelikku mahutav joogianum, kaasa arvatud selle kork ja kaas;
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]
- 2) joogipudel – kitsama kaelaosaga või suuga kuni kolm liitrit vedelikku mahutav joogipakend, kaasa arvatud selle kork ja kaas;
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]
- 3) joogitops – joogianum, mis on mõeldud kas täitmiseks müügikohas või mida müüakse eraldi isiklikuks tarbeks, kaasa arvatud selle kork ja kaas;
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]
- 4) toidupakend – kaanega või kaaneta anum, millest pakutakse kohapeal või kaasavõtmiseks valmistoitu, mida tavaliselt tarbitakse samast anumast ilma täiendava küpsetamise, keetmise või soojendamiseta;
- 5) painduvast materjalist pakk ja pakkematerjal – koheseks otse tarbimiseks mõeldud valmistoidu pakkumiseks ettenähtud pakk või pakkematerjal;
- 6) õhuke plastkandekott.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 7 punktis 4 nimetatud toidupakendiks ei loeta rohkem kui ühe inimese portsjonit sisaldavat pakendit või ühe inimese portsjonit sisaldavat pakendit, mida müüakse rohkem kui ühekaupa.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 4. Pakendijäätmed

Käesoleva seaduse tähenduses on pakendijäätmed mis tahes pakend või pakendimaterjal, mis muutub pärast pakendi kasutamist jäätmeteks jäätmeseaduse § 2 tähenduses. Pakendijäätmeteks ei loeta pakendi ja pakendimaterjali tootmisel tekkinud jääke.
[RT I 2008, 20, 138- jõust. 31.05.2008]

§ 4¹. Võõris

Võõris käesoleva seaduse tähenduses on materjal või ese, mis oma olemuselt ei kuulu pakendijäätmete hulka või mida käesoleva seaduse alusel ei koguta koos pakendijäätmetega.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

§ 5. Pakendi ja pakendijäätmete vältimine ning ühekordselt kasutatavate plasttoodete turule laskmise piirang

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(1) Pakendi ja pakendijäätmete vältimine on jäätmetekke vältimine jäätmeseaduse § 22 tähenduses.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2) Pakendiettevõtja müügikohas:

- 1) ei või anda õhukesi ja eriti õhukesi plastkandekotte tarbijale tasuta, välja arvatud eriti õhukesed plastkandekotid, mida kasutatakse hügieeni tagamiseks või lahtise toidukauba esmaseks pakendamiseks, kui see aitab vältida toidu raiskamist;
[RT I, 07.04.2017, 1- jõust. 31.12.2018]
- 2) tuleb tarbijale pakkuda õhukese plastkandekoti, kaasa arvatud eriti õhukese plastkandekoti kõrval muid võimalusi kauba pakendamiseks;
[RT I, 07.04.2017, 1- jõust. 17.04.2017]
- 3) tuleb vältida oksüdantide toimel lagunevate plastkandekottide müüki või tasuta andmist;
[RT I, 07.04.2017, 1- jõust. 17.04.2017]
- 4) tuleb anda lõppkasutajale ja tarbijale infot korduskasutatavate toidupakendite ja joogitopside olemasolust, sealhulgas millistel tingimustel müügikoht aktsepteerib müügipakendisse pakendamata valmistoidu ja joogi müümist lõppkasutaja või tarbija korduskasutatavasse toidupakendisse või joogitopsi.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(3) Turule on keelatud lasta pakendeid, mis on valmistatud oksüdantide toimel lagunevast plastist, ning järgmisi vahtpolüstüreenist valmistatud ühekordselt kasutatavaid plasttooteid:

- 1) toidupakendid;
- 2) joogipakendid, sealhulgas üle kolme liitri vedelikku mahutavad joogipakendid;
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]
- 3) joogitopsid.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 käsitatakse turule laskmist jäätmeseaduse § 23 lõike 1⁸ tähenduses.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(5) Pakendiettevõtja võtab kasutusele meetmed, et saavutada käesoleva seaduse § 3 lõike 7 punktides 3 ja 4 nimetatud ühekordselt kasutatavate plasttoodete tarbimise ambitsioonikas ja pidev vähenemine vastavalt jäätmepoliitika üldistele eesmärkidele, eriti jäätmetekke vältimine, mis peaks üha suureneva tarbimise suundumuse olulisel määral ümber pöörama.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud meetmetega tuleb saavutada käesoleva seaduse § 3 lõike 7 punktides 3 ja 4 nimetatud ühekordselt kasutatavate plasttoodete tarbimise mõõdetav vähenemine 2026. aastaks võrrelduna kalendriaastaga, mille kohta on pakendiettevõtjal esimest korda kohustus esitada pakendiregistrisse ühekordselt kasutatavate plasttoodete andmed.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud meetmete kirjeldamiseks tuleb pakendiettevõtjal koostada tegevuskava, mis avaldatakse ettevõtte veebilehel selle olemasolul.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(8) Avalikel üritustel on lubatud kasutada toidu ja joogi serveerimiseks üksnes korduskasutatavaid anumaid ja söögiriistu.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 5¹. Pakendijäätmete käitlus

Pakendijäätmete käitlus on jäätmekäitlus jäätmeseaduse § 13 tähenduses.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 5². Pakendijäätmete kogumine

Pakendijäätmete kogumine on jäätmete kogumine jäätmeseaduse § 14 lõike 1 tähenduses.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 5³. Pakendijäätmete liigiti kogumine

Pakendijäätmete liigiti kogumine on jäätmete liigiti kogumine jäätmeseaduse § 14 lõike 1¹ tähenduses.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 6. Pakendi korduskasutus

Pakendi korduskasutus on korduskasutus jäätmeseaduse § 14¹ tähenduses.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 6¹. Pakendijäätmete töötlemine

Pakendijäätmete töötlemine on jäätmete töötlemine jäätmeseaduse § 16 tähenduses.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 7. Pakendijäätmete taaskasutus

(1) Pakendijäätmete taaskasutus on jäätmete taaskasutamine jäätmeseaduse § 15 tähenduses.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 8. Pakendijäätmete ringlussevõtt

(1) Pakendijäätmete ringlussevõtt on jäätmete ringlussevõtt jäätmeseaduse § 15 lõike 4 tähenduses.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 8¹. Pakendijäätmete kõrvaldamine

Pakendijäätmete kõrvaldamine on jäätmete kõrvaldamine jäätmeseaduse § 17 lõike 1 tähenduses.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 9. Pakendijäätmete energiakasutus

Pakendijäätmete energiakasutus on põletuskõlbliku pakendimaterjali kasutamine energia tootmiseks pakendijäätmete otsesel põletamisel eraldi või koos muude jäätmetega, kasutades ära tekkinud soojuse.

§ 9¹. Pakendatud kauba turule laskmine

Käesoleva seaduse tähenduses on pakendatud kauba turule laskmine Eestis pakendatud oma kauba või sisseveetud pakendatud kauba esmakordne kättesaadavaks tegemine Eestis levitamiseks või kasutamiseks. Kui kaup pakendatakse ümber, siis ümberpakendatud kauba esmakordselt kättesaadavaks tegemist Eestis käsitatakse samuti pakendatud kauba turule laskmisena.
[RT I 2008, 20, 138- jõust. 31.05.2008]

§ 10. Pakendiettevõtja

Pakendiettevõtja on isik, kes majandus- või kutsetegevuse raames pakendab kaupa, veab sisse või müüb pakendatud kaupa.

§ 10¹. Taaskasutusorganisatsioon

(1) Taaskasutusorganisatsioon on juriidiline isik, mille asutajad ja liikmed on pakendiettevõtjad või nende moodustatud juriidilised isikud, mille liikmed, osanikud või aktsionärid on pakendiettevõtjad.
[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(2) Taaskasutusorganisatsiooni ülesanne on korraldada talle käesoleva seaduse § 12¹ lõike 2 alusel kohustused üle andnud pakendiettevõtjate pakendi ja pakendijäätmete üleriigilist kogumist ja taaskasutamist ning arendada edasi taaskasutussüsteemi eesmärgiga tagada pakendijäätmete taaskasutamine vähemalt käesoleva seaduse §-s 36 sätestatud taaskasutuse sihtarvude ulatuses.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3) Kui kohaliku omavalitsuse üksus on korraldanud käesoleva seaduse § 15 lõigete 3 ja 11 kohaselt tagatisrahata pakendi jäätmete kogumise, on taaskasutusorganisatsiooni ülesanne korraldada kokku kogutud pakendijäätmete taaskasutamine.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

§ 10². Volitatud esindaja

Volitatud esindaja käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes täidab liikmesriigi territooriumil pakendiettevõtja laiendatud tootjavastutuse süsteemidega seotud kohustusi, kui pakendiettevõtjal puudub liikmesriigis asukoht. Volitused kehtivad üksnes siis, kui volitatud esindaja on need kirjalikult heaks kiitnud. Volitatud esindaja täidab pakendiettevõtjalt saadud volituses kindlaksmääratud ülesandeid.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 11. Majandustegevuses osaleja

Majandustegevuses osaleja on käesoleva seaduse tähenduses pakendiettevõtja, pakenditootja, isik, kes tarnib, toodab või töötleb pakendimaterjali, taaskasutusorganisatsioon, pakendijäätmekäitleja ja haldusorgan.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 12. Nõusolek vabatahtlikuks koostööks

Nõusolek vabatahtlikuks koostööks on käesoleva seaduse eesmärkide paremaks elluviimiseks Kliimaministeeriumi ja majandustegevuses osaleja vahel sõlmitud koostöökokkulepe, millega võivad liituda kõik isikud, kes soovivad koostöö tingimusi täita. Nimetatud koostöökokkuleppega ei saa üle anda käesolevast seadusest tulenevaid kohustusi ega vastutust.
[RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023]

§ 12¹. Laiendatud tootjavastutuse põhimõte

(1) Pakendiettevõtja on kohustatud tagama oma turulelastud pakendatud kauba pakendi ja pakenditest tekkinud jäätmete tagasivõtmise ja käitlemise ning kandma nende tegevuste kulud.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(2) Pakendiettevõtja võib valida, kas ta täidab kohustused individuaalselt või annab need kirjaliku lepinguga üle taaskasutusorganisatsioonile. Kui pakendiettevõtja annab käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustused üle taaskasutusorganisatsioonile, vastutab nende kohustuste täitmise eest taaskasutusorganisatsioon.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2¹) Müügipakenditest, välja arvatud korduskasutuspakenditest, tekkinud jäätmete käitlemise korraldamiseks on pakendiettevõtja kohustatud sõlmima kirjaliku lepingu taaskasutusorganisatsiooniga.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(2²) Tagatisrahaga pakendeid lõppkasutajale või tarbijale müüv pakendiettevõtja ei saa tagatisrahaga pakendi tagasivõtmise kohustust taaskasutusorganisatsioonile üle anda.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(3) Pakendiettevõtja ja taaskasutusorganisatsioon peavad tagama käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustuste täitmiseks vajalikud rahalised või rahalised ja korralduslikud vahendid.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(4) Pakendiettevõtja on kohustatud kandma pakendi ja pakendijäätmete käitlemisel vähemalt kulud, mis tekivad:

1) pakendi ja pakendijäätmete liigiti kogumisel ja seejärel transportimisel, arvestades käesoleva seaduse § 15² lõikes 7 sätestatud, ning töötlemisel, sealhulgas töötlemisel, mis on vajalik käesoleva seaduse §-s 36 sätestatud sihtarvude saavutamiseks, võttes arvesse asjaomastest toodetest saadud teise tooraine korduskasutamise, müügist või sissenõudmata tagatisraha tasudest saadavat tulu;
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

2) teavitustegevusest, andmete kogumisest ja esitamisest.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(4¹) Pakendiettevõtja on kohustatud kandma käesoleva seaduse § 3 lõikes 7 nimetatud ühekordselt kasutatavate plasttoodetega seoses lisaks kulud, mis on seotud:

1) avalikesse kogumissüsteemidesse äravisatud asjaomastest pakenditest tekkinud jäätmete kogumise, sealhulgas taristu ja selle käitamise, ning nende pakendijäätmete edasise veo ning käitlemisega;

2) asjaomastest pakenditest tekkinud prügi koristamise ning selle edasise veo ja käitlemisega.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.01.2024]

(4²) Käesoleva paragrahvi lõikes 4¹ kirjeldatud kulud ei tohi ületada nimetatud lõikes kirjeldatud teenuste kulutõhusa osutamise kulusid. Kulud määratakse kindlaks läbipaistval viisil asjaomaste osalejate vahel. Prügikoristamise kulude korral piirdatakse avaliku sektori asutuste või nende volitatud tegevusega.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.01.2024]

(4³) Käesoleva paragrahvi lõikes 4¹ sätestatud kulude ühetaolise arvutamise meetodika ja kulude määramise korra kehtestab **valdkonna eest vastutav minister** määrusega.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.01.2024]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud kulud ei tohi ületada kulusid, mis on vajalikud kulutõhusate jäätmekäitlusteenuste osutamiseks. Kulud määratakse asjaomaste osalejate vahel kindlaks läbipaistval viisil.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 1 sätestatud kulude kandmise kohustus on pakendiettevõtjal üksnes juhul, kui kulu põhjustanud toimingud on teinud tema ise, need on tehtud tema volitusel või ta on varem nende toimingute tegemisest või volituse andmisest ilma seadusliku aluseta keeldunud või kui kulu tuleneb käesoleva seaduse §-st 15².
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(7) Pakendiettevõtja, kelle asukoht ei ole Eestis, kuid kes sõltumata müügiviisist laseb majandus- või kutsetegevuse korras Eestis turule pakendeid, peab määrama Eestis elu- või asukohta omava füüsilisest või juriidilisest isikust volitatud esindaja, kes täidab tema eest pakendiettevõtjale käesoleva seadusega pandud kohustused.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(8) Pakendiettevõtja, kes laseb majandus- või kutsetegevuse korras käesoleva seaduse § 3 lõikes 7 nimetatud ühekordselt kasutatavaid plasttooteid teise Euroopa Liidu liikmesriigi turule, kus tal puudub asukoht, määrab selles liikmesriigis elu- või asukohta omava füüsilisest või juriidilisest isikust volitatud esindaja, kes täidab tema eest pakendiettevõtjale pandud kohustusi selles liikmesriigis.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

2. peatükk PAKENDILE ESITATAVAD NÕUDED

§ 13. Pakendi valmistamise ja kasutamise üldnõuded

(1) Pakend peab täitma oma otstarvet võimalikult väikese mahu ja massi juures, tagama vajaliku ohutus- ja hügieenitaseme, olema sobiv pakendatavale kaubale ja vastuvõetav tarbijale.

(2) Pakend peab olema kavandatud, valmistatud ja müüdüd nii, et oleks võimalik selle korduskasutus või pakendijäätmete taaskasutus, sealhulgas ringlussevõtt jäätmeseaduse §-s 22¹ nimetatud jäätmehierarhiat järgides, ning välistatud pakendijäätmete või nende töötlemisel tekkivate jäätmete kõrvaldamisel negatiivne mõju keskkonnale.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3) Pakend peab olema valmistatud nii, et pakendimaterjalise ja pakendi muudes koostisosades olevate ohtlike ainete sisaldus ja kahjulik toime oleks viidud tasemele, mis minimeeriks nende olemasolu heitmetes, tuhas või nõrgvees, kui pakend või tema käitlemise jäägid põletatakse või ladestatakse prügilasse.

(4) Korduskasutuspakendi suhtes rakendatakse üheaegselt järgmisi nõudeid:

1) pakendi füüsilised omadused ja tehniline lahendus peavad võimaldama kavandatud arvu veo- ja kasutuskordi;

2) kasutatud pakendit peab olema võimalik töödelda vastavalt töötervishoiu ja tööohutuse ning muudele ohutusnõuetele;

[RT I 2008, 20, 138- jõust. 31.05.2008]

3) kui pakend ei ole enam korduskasutatav ja muutub jäätmeteks, peavad olema täidetud taaskasutatava pakendi kohta käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud nõuded.

(5) Taaskasutatava pakendi suhtes rakendatakse järgmisi nõudeid:

1) pakend, mille jäätmete taaskasutamine toimub materjali ringlussevõtuga, peab olema valmistatud viisil, mis võimaldab selle materjalist teatud osa ringlusse võtta ning kasutada müügi- ja tööstusliku kauba tootmisel, kusjuures ringlussevõetava materjali osakaal võib sõltuda pakendi valmistamiseks kasutatud materjalist;

2) pakendil, mille jäätmete taaskasutamise eesmärk on energiakasutus, peab olema minimaalne kütteväärtus, mis võimaldaks energiakasutuse optimeerimist;

3) pakend, mille jäätmeid taaskasutamise eesmärgil kompostitakse, peab olema bioloogiliselt lagunev, kuid see ei tohi takistada pakendijäätmete eraldi kogumist, kompostimist või nende käitlemiseks ettenähtud muid toiminguid;

4) biolagunev pakend peab olema valmistatud nii, et suurem osa selle jäätmete füüsilisel, keemilisel, termilisel või bioloogilisel lagunemisel tekkivast kompostist laguneks süsinikdioksiidiks, biomassiks ja veeks.

(6) Oksüdantide toimel lagunevat plastpakendit ei loeta biolagunevaks pakendiks.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 13¹. Pakendi kavandamise ja valmistamise nõuetele vastavuse eeldus

(1) Kui pakendi kavandamisel ja valmistamisel on järgitud harmoneeritud standardit, mille kohta on avaldatud teade Euroopa Liidu Teatajas, eeldatakse, et sellisele standardile vastav pakend vastab standardiga kaetud nõuete osas käesoleva seaduse § 13 nõuetele.

(2) Teabe käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud standardeid ülevõtvate Eesti standardite ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 94/62/EÜ pakendite ja pakendijäätmete kohta (EÜT L 365, 31.12.1994, lk 10–23) artikli 9 lõikes 3 nimetatud standardite kohta avaldab Eesti standardiorganisatsioon oma veebilehel kättesaadavaks tehtavas ametlikus väljaandes.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 14. Raskmetallide sisaldus pakendis

(1) Raskmetallide plii, kaadmiumi, elavhõbeda ja kuuevalentse kroomi summaarne sisaldus pakendis ja pakendi koostisosades ei tohi ületada 100 milligrammi kilogrammi kohta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 ei kohaldata pakendile, mis on valmistatud niisugusest pliidi sisaldavast kristallklaasist, mida on nimetatud EÜ Nõukogu direktiivi 69/493/EÜ liikmesriikide kristallklaasialaste õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 326, 29.12.1969, lk 36) lisas 2.

(3) Käesoleva paragrahvi lõiget 1 ei kohaldata plastkastidele ja -alustele vastavalt Euroopa Komisjoni otsusele 1999/177/EÜ, millega kehtestatakse erandi tingimused plastkastide ja -aluste jaoks seoses pakendite ja pakendijäätmeid käsitlevas Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiivis 94/62/EÜ kehtestatud raskmetallide kontsentratsioonitasemetega (ELT L 056, 04.03.1999, lk 47–48), ning klaaspakendile vastavalt Euroopa Komisjoni otsusele 2001/171/EÜ, millega kehtestatakse erandi tingimused klaaspakendi jaoks seoses pakendite ja pakendijäätmeid käsitlevas Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiivis 94/62/EÜ kehtestatud raskmetallide kontsentratsioonitasemetega (ELT L 062, 02.03.2001, lk 20–21).

3. peatükk PAKENDI JA PAKENDIJÄÄTMETE KOGUMISE JA TAASKASUTUSE KORRALDAMINE

§ 15. Kohaliku omavalitsuse üksuse kohustused pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutuse korraldamisel

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus määrab kindlaks oma haldusterritooriumil pakendi ja pakendijäätmete kogumisviisid ning sätestab need jäätmehoolduseeskirjas.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmekavas käsitletakse eraldi pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutuse korraldust ning väljaarendamist ja seatud eesmärkide saavutamise meetmeid.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus korraldab olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmete kokku kogumise korraldatud jäätmeeveo raames jäätmeseaduse kohaselt, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(4) Tiheasustusosalal kogutakse olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmel tekkekohal eraldi kogumismahutisse järgmiselt:

- 1) paber- ja kartongpakendijäätmel koos paberi- ja kartongijäätmeltega;
- 2) joogikartong koos plast- ja metallpakendijäätmeltega.

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(5) Tiheasustusosalal kogutakse klaaspakendijäätmel liigiti jäätmeseaduse § 42 lõike 3 punktis 14 nimetatud kava kohaselt kas avalikku klaaspakendijäätmel konteinerisse või tekkekohal klaaspakendijäätmel mahutisse.

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(6) Väljaspool tiheasustusala korraldab kohaliku omavalitsuse üksus olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmel kogumise jäätmeseaduse § 42 lõike 3 punktis 14 nimetatud kava kohaselt kas tekkekohal või avalike konteinerite kaudu eraldi kogumismahutisse järgmiselt:

- 1) paber- ja kartongpakendijäätmel koos paberi- ja kartongijäätmeltega;
- 2) joogikartong koos plast- ja metallpakendijäätmeltega;
- 3) klaaspakendijäätmel.

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(7) Kohaliku omavalitsuse üksus tagab olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmel kogumise avalikus ruumis tiheasustusosalal ja väljaspool tiheasustusala korraldatud jäätmeeveo raames, arvestades jäätmeseaduse § 42 lõike 3 punktis 14 nimetatud kava ning pakendijäätmel terviklikku kogumissüsteemi.

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(8) Kohaliku omavalitsuse üksus peab lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 4–7 korraldatud jäätmel kogumisele võimaldama olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmel tekkekohal liigiti kogumist vabatahtliku lisateenusena, mille veokulu tasub jäätmelvaldaja kohaliku omavalitsuse üksusele või jäätmeseaduse § 67 lõike 3 punkti 9 alusel pakendijäätmel vedajale.

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(9) Kohaliku omavalitsuse üksuse tegevus olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmel kokku kogumisel korraldatud jäätmeeveo raames ei tohi takistada pakendiettevõtjal ja taaskasutusorganisatsioonil kohustuste täitmist, sealhulgas käesoleva seaduse §-s 36 nimetatud taaskasutamise sihtarvude saavutamist.

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(10) Kokku kogutud pakendijäätmel antakse jäätmekäitluskohas enne käitlustoiminguid üle taaskasutusorganisatsioonidele proportsionaalselt nende turuosadega. Jäätmekäitluskohta käsitatakse jäätmeseaduse § 19 tähenduses.

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(11) Kohaliku omavalitsuse üksus tagab jäätmeseaduse § 66 lõikes 3 nimetatud haldusterritooriumi hajaasustusega osades ja kohaliku omavalitsuse üksuses, kus jäätmelvedu jäätmeseaduse § 135 lõike 2 kohaselt ei ole korraldatud, olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmel kokku kogumise ja üleandmise taaskasutusorganisatsioonidele vastavalt käesoleva seaduse § 15¹ lõigetele 3 ja 4.

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(12) Kohaliku omavalitsuse üksuse ülesanne on teavitada jäätmelvaldajat olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmel kogumise korraldamisest ja liigiti kogumise nõuetest.

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

§ 15¹. Kohaliku omavalitsuse üksuse ja taaskasutusorganisatsiooni kokkulepped pakendijäätmel üleandmise kohta

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus ja kõik olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmeltega tegelevad taaskasutusorganisatsioonid lepivad enne jäätmeseaduse § 66 lõikes 1 nimetatud jäätmelvedu korraldamist kirjalikult kokku ühise jäätmekäitluskoha pakendijäätmel üleandmiseks.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus ja taaskasutusorganisatsioonid võivad kokku leppida mitu ühist jäätmekäitluskohta pakendijäätmel üleandmiseks või klaaspakendijäätmel üleandmise kohad.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus ja taaskasutusorganisatsioonid lepivad kirjalikult kokku käesoleva seaduse § 15 lõike 11 kohaselt kogutud pakendi ja pakendijäätmel üleandmises taaskasutusorganisatsioonidele jäätmekäitluskoha kaudu ning kogutud pakendi ja pakendijäätmel transpordi- ja ladustamiskulude kandmises taaskasutusorganisatsioonide poolt.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud kokkulepet ei saavutata, määrab pakendijäätmete üleandmiseks jäätmekäitluskohta ja pakendijäätmete jagunemise proportsionaalselt taaskasutusorganisatsiooni turuosaga kohaliku omavalitsuse üksus.

(5) Kohaliku omavalitsuse üksus võib käesolevas seaduses nimetatud kirjaliku kokkuleppe sõlmimise korraldada kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse §-s 62 sätestatud vormis koostöö kaudu teiste kohaliku omavalitsuse üksustega või kohaliku omavalitsuse üksuse asutatud ja otsese valitseva mõju all oleva äriühingu, mittetulundusühingu või sihtasutuse kaudu halduslepingu alusel.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

§ 15². Taaskasutusorganisatsiooni kohustused pakendi ja pakendijäätmete kogumisel ja taaskasutuse korraldamisel korraldatud jäätmeveos ning kulude jaotus

(1) Pakendijäätmete üleandmiseks kasutatava ühise jäätmekäitluskohta tagavad ja sellega seotud kulud kannavad taaskasutusorganisatsioonid proportsionaalselt oma turuosaga.

(2) Taaskasutusorganisatsioon võib keelduda kohaliku omavalitsuse üksuse korraldusel liigiti kogutud pakendijäätmete vastuvõtmisest, kui võõrise osakaal neis on suurem kui viis protsenti kogutud pakendijäätmete massist.

(3) Kui taaskasutusorganisatsiooni hinnangul ületab võõrise osakaal käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud massiprotsenti, peab taaskasutusorganisatsioon seda tõendama.

(4) Kui taaskasutusorganisatsioon tõendab, et ühisesse jäätmekäitluskohta jõudnud pakendijäätmetes ületab võõrise osakaal käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud protsenti kogutud pakendijäätmete massist, hüvitab kohaliku omavalitsuse üksus taaskasutusorganisatsioonile selliste jäätmetega seotud käitlemiskulud ületatud võõrise protsendi ulatuses.

(5) Kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatud jäätmeveo käigus olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmete kogumise kulud hüvitab taaskasutusorganisatsioon hankelepingus määratud ulatuses, arvestades käesoleva seaduse § 15¹ lõigetes 1 ja 2 sätestatud kokkulepet ning käesoleva paragrahvi lõikeid 4 ja 7.

(6) Taaskasutusorganisatsioon hüvitab jäätmeseaduse § 67 lõikes 3¹ nimetatud pakendijäätmete vedajale kohaliku omavalitsuse üksuse kaudu käesoleva paragrahvi lõikes 5 ja käesoleva seaduse § 15¹ lõikes 3 nimetatud kulud kord kalendrikuus.

(7) Jäätmevaldaja tasub tagatisrahata pakendi jäätmete tekkekohal kogumise veokulust 0,50 eurot kogumiskorra kohta iga kogumismahuti tühjenduse eest kohaliku omavalitsuse üksusele või jäätmeseaduse § 67 lõike 3 punkti 9 alusel pakendijäätmete vedajale. Kogumiskottide kasutamisel tasub jäätmevaldaja veokulust 0,50 eurot kogumiskorra kohta.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

§ 16. Pakendiettevõtja kohustused pakendi ja pakendijäätmete kogumisel ja taaskasutamisel ning pakendijäätmete tekke vältimisel

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(1) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3) Pakendiettevõtja, kes laseb turule pakendatud kaupa pakendimassiga rohkem kui viis tonni aastas ning ei anna käesoleva seaduse § 12¹ lõikes 1 nimetatud kohustusi üle taaskasutusorganisatsioonile ega ole kohustatud seda tegema käesoleva seaduse § 12¹ lõike 2¹ kohaselt, peab korraldama oma kauba pakendijäätmete kogumise igas oma kauba müügikohas, informeerima tarbijaid võimalusest tagastada pakendijäätmed müügikohta ning pidama oma kauba pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamise arvestust iga müügikoha kohta eraldi.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(3¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud pakendiettevõtja peab esitama järelevalve õigusega isiku nõudmisel järgmised andmed ja dokumendid:

1) turule lastava kauba pakendist tekkivate jäätmete mass pakendimaterjali liikide kaupa;

2) müügikohtade loetelu;

3) andmed pakendijäätmete kogumise korraldamise kohta igas müügikohas ja kogumiskohtade asukohad;

4) [kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

5) pakendijäätmeid taaskasutava ettevõtjaga sõlmitud kirjalikud lepingud.

[RT I, 17.05.2014, 1- jõust. 27.05.2014]

(3²) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(4) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(5) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(6) Pakendi korduskasutuse ja pakendi ning pakendijäätmete taaskasutamise, sealhulgas ringlussevõtu sihtarvude arvutamise korra kehtestab **valdkonna eest vastutav ministermäärusega**, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 94/62/EÜ artiklis 6a sätestatud.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(7) Pakendiettevõtja, kes müüb pakendatud kaupa lõppkasutajale või tarbijale, annab teavet jäätmetekke ja prügistamise vältimise kohta.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(8) Pakendiettevõtja, kes müüb lõppkasutajale või tarbijale ühekordselt kasutatavaid plasttooteid, jagab teavet nende toodetega prügistamise ja nende jäätmete muu sobimatu kõrvaldamise mõjust keskkonnale, eriti merekeskkonnale.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(9) Pakendiettevõtja, kes müüb pakendatud kaupa ja kasutab selle kättetoimetamiseks postiteenust või muud majandus- või kutsetegevuses tegutsevat kauba üleandjat, võib korraldada lõppkasutajalt ja tarbijalt kauba üleandja kaudu pakendite ning pakendijäätmete tasuta tagasi võtmise, teatades sellisest võimalusest lõppkasutajale ja tarbijale ette.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(10) Pakendiettevõtja on kohustatud vältima liigiti kogutud või pakendimaterjalide kaupa sorteeritud tagasivõetavate pakendite ja pakendijäätmete segunemist teiste jäätmete või pakendimaterjalidega.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(11) Pakendiettevõtja on kohustatud tagama lõppkasutajale ja tarbijale oma ohtlikke aineid sisaldavate pakendite ja pakendijäätmete tagastamise võimaluse, arvestades jäätmeseaduses ja kemikaaliseaduses ning nende alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud käitlemisnõudeid.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

§ 17. Taaskasutusorganisatsiooni tegevusluba

Taaskasutusorganisatsioonil peab olema tegevusluba.
[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 17¹. Väljaspool korraldatud jäätmevedu tagatisrahata pakendi jäätmete kogumise nõuded

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(1) Kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole korraldanud olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmete kogumist käesoleva seaduse § 15 lõigete 3 ja 11 alusel, peab taaskasutusorganisatsioon tagama, et kogumiskohtade tihedus iga taaskasutusorganisatsiooni kohta oleks järgmine:

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

- 1) kui tiheasustusega alal on asustustihedus rohkem kui 1000 elanikku ühel ruutkilomeetril – vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 500 meetri raadiuses;
- 2) kui tiheasustusega alal on asustustihedus rohkem kui 500 elanikku ühel ruutkilomeetril – vähemalt üks kogumiskoht jäätmevaldajast 1000 meetri raadiuses;
- 3) kui asustustihedus on alla 500 elaniku ühel ruutkilomeetril – kohaliku omavalitsuse territooriumil paiknevates asulates, arvestusega üks kogumiskoht 500 elaniku kohta.

(1¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud tingimuste täitmise hindamisel arvestatakse ainult neid tagatisrahata pakendi jäätmete kogumiskohti, mis on suunatud ja kättesaadavad avalikkusele pakendi jäätmete üleandmiseks.
[RT I 2010, 10, 45- jõust. 15.03.2010]

(1²) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tiheasustusega alad on määratud planeerimisseaduse alusel.
[RT I, 17.05.2014, 1- jõust. 27.05.2014]

(1³) Taaskasutusorganisatsioon ja kohaliku omavalitsuse üksus määravad käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kogumiskohad kindlaks kirjalikus kokkuleppes.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus peab võimaldama taaskasutusorganisatsioonidel täita käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimusi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud tingimuste täitmiseks võivad taaskasutusorganisatsioonid omavahel või käesoleva seaduse § 16 lõikes 3 nimetatud pakendiettevõtjaga sõlmida kokkuleppeid, kusjuures igas kogumiskohas peab olema tagatud kõigi pakendimaterjali liikide kogumine.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kogumiskohtade asukoht, kogumiskonteinerite miinimumarv ja miinimummaht iga kogumiskoha kohta ning nende tühjendamissagedus lepitakse kokku taaskasutusorganisatsiooni ja kohaliku omavalitsuse üksuse vahel. Kohaliku omavalitsuse üksusega kokkuleppel võib pakendijäätmete kogumist korraldada ka nende tekkekohal kogumisena. Sel juhul võib kohaliku omavalitsuse üksuse nõusolekul vähendada pakendijäätmete kogumiskohtade tihedust ning kogumiseks ettenähtud konteinerite arvu ja mahtu.
[RT I 2008, 20, 138- jõust. 01.01.2009]

(4¹) Kohaliku omavalitsuse üksus võib korraldada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kogumiskohtades ületäitunud avalike pakendijäätmete konteinerite ja sinna ümber kogunenud pakendijäätmete käitlemist.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(4²) Kohaliku omavalitsuse üksus peab enne käesoleva paragrahvi lõikes 4¹ nimetatud tegevuse alustamist andma taaskasutusorganisatsioonile võimaluse oma kohustused täita. Kui taaskasutusorganisatsioon oma kohustusi ei täida, korraldab kohaliku omavalitsuse üksus pakendijäätmete käitlemise ja esitab arve käesoleva paragrahvi lõikes 4¹ nimetatud tegevuse eest taaskasutusorganisatsioonile.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 kohasel tagatisrahata pakendi jäätmete kogumisel peab taaskasutusorganisatsioon tagama igas kogumiskohas igat liiki pakendimaterjalide kogumise.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(6) Taaskasutusorganisatsioon peab tagama nende pakendijäätmete tasuta vastuvõtmise, mida ei koguta käesoleva seaduse § 15 lõigete 3 ja 11 alusel kohaliku omavalitsuse üksuse korraldusel, vähemalt kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmejaamade kaudu.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(7) Lõppkasutaja või tarbija on kohustatud pakendi ja pakendijäätmed tagastama tühjalt ja liigiti sortiduna käesoleva seaduse § 15 lõikes 1 nimetatud kohaliku omavalitsuse üksuse jäätmehoolduseeskirjas kehtestatud korras ja pakendiettevõtja või taaskasutusorganisatsiooni nõuete kohaselt.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

§ 17². Tegevusloa kontrolliese

(1) Tegevusloa saamiseks peab isik:

1) suutma üleriigiliselt täita käesoleva seaduse § 12¹ lõikes 1, § 21¹ lõikes 1 ja §-s 36 sätestatud kohustusi;
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

2) omama tegevuskava käesoleva seaduse § 12¹ lõikes 1 ja §-s 24 sätestatud pakendiettevõtjate kohustuste täitmise kohta;
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

3) suutma täita käesoleva seaduse § 17¹ lõikes 1 ja §-s 17⁴ sätestatud kohustusi.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud tegevuskava osad on:

1) kava, kuidas üle riigi kaasatakse eri piirkonnad selliste pakendite ja pakendijäätmete kogumissüsteemi, mida ei koguta käesoleva seaduse § 15 lõigete 3 ja 11 alusel;
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

2) finantsplaan, kus on märgitud finantseerimise allikad, investeeringud pakendijäätmete kogumise infrastruktuuri ning võimsuse ja võimekuse suurendamiseks, tulevikuinvesteeringuteks hoitav raha ning pakendijäätmete kogumisse kaasatud muudele isikutele makstav teenustasu;

3) pakendi ja pakendijäätmete käitlemisega seotud teenuste ostmisel esitatavad tingimused;

4) strateegia, kuidas kaasatakse teisi pakendiettevõtjaid taaskasutusorganisatsiooni;

5) taaskasutusorganisatsiooni ja pakendiettevõtja vahel sõlmitava lepingu näidis, kusjuures leping peab sisaldama pakendiettevõtja käesoleva seaduse § 12¹ lõikes 1 sätestatud kohustuste taaskasutusorganisatsioonile üleandmise tagamist, kohustuste täitmise tagamist taaskasutusorganisatsiooni poolt ja kulude hüvitamist, sealhulgas märget, kuidas arvutatakse pakendiettevõtja makstavat tasu;
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

6) kommunikatsioonistrateegia, mis sisaldab põhisõnumeid käesoleva seaduse § 17⁴ lõike 1 punktis 11 nimetatud tegevuste kohta, ülevaadet kogumis- ja taaskasutussüsteemist ning sihtrühmadest, nendeni jõudmise võimalustest ja meetoditest ning ajakavast.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(3) Taaskasutusorganisatsioonis ei tohi selle liikmel, osanikul või aktsionäril olla üle 25 protsendi liikmesusega, osadega või aktsiaga määratud häälest.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

§ 17³. Tegevusloa taotlus

Tegevusloa saamiseks peab taotleja lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 19 lõikes 2 nimetatud andmetele esitama Keskkonnaametile järgmised andmed ja dokumendid:

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

- 1) põhikirja koopia;
- 2) liikmete, osanike või aktsionäride nimekiri;
- 3) panga kontojäägi väljavõte;
- 4) käesoleva seaduse § 17²lõike 1 punktis 2 nimetatud tegevuskava koopia;
- 5) pakendi kogujate, vedajate ja töötlejatega sõlmitud lepingute koopiad.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 17⁴. Taaskasutusorganisatsiooni kohustused

(1) Taaskasutusorganisatsiooni ülesanne on tagada:

- 1) üleriigiline pakendi ja pakendijäätmete kogumine, välja arvatud kogumine käesoleva seaduse § 15 lõigete 3 ja 11 alusel;

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

- 2) kogutud korduskasutuspakendi korduskasutus ja pakendijäätmete taaskasutus, tagades ringlusse võetavate pakendite ringlussevõtu;

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

- 3) kõigile pakendiettevõtjatele juurdepääs taaskasutusorganisatsiooni teenustele;

- 4) vastavalt käesoleva seaduse § 12¹lõikele 2 oma kohustused üle andnud pakendiettevõtjalt võrdsetel tingimustel tasu kogumine ning neile teenuste pakkumine, lähtudes pakendiettevõtjate poolt turule lastud pakendatud kauba pakendijäätmete massist ja taaskasutusorganisatsiooni avalikustatud teenustasu määradest;

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

- 4¹) jäätmekäitluse teenustasu arvutamine käesoleva seaduse § 12¹lõike 4 kohaselt;

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

- 4²) pakendiettevõtjale jäätmekäitluse teenustasu arvutamisel pakendite vastupidavuse, parandatavuse, korduskasutatavuse ja ringlussevõetavuse ning ohtlike ainete olemasolu arvesse võtmine, lähtudes seejuures olulusringil põhinevast käsitlusviisist;

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

- 5) pakendi ja pakendijäätmete käitlemisega seotud teenuse ostmine konkurentsi alusel, küsides vähemalt kolm võrdsetel alustel esitatavat pakkumust, välja arvatud juhul, kui turul puudub pakkujate paljusus, lähtudes vahendite säästliku kasutamise, hanke läbipaistvuse ja kontrollitavuse ning teenuse pakkujate võrdse kohtlemise põhimõttest, ja taaskasutamise tõendamine konkurentsi alusel valitud teenuse osutaja kaudu;

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

- 5¹) käesoleva lõike punktis 5 sätestatud valimise korra avalikustamine taaskasutusorganisatsiooni veebilehel;

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

- 6) juhul kui taaskasutusorganisatsioon tegeleb pakendimaterjali kokkuostuga, selle hinnakirja avalikustamine tema veebilehel;

- 7) käesoleva seaduse § 12¹lõike 2 kohaselt üle antud kohustuste teenustasu hinna esitamine turule lastud pakendimassi tonni kohta, sealhulgas võimaluse korral eraldi eri liiki plasti ja muude materjalide kohta;

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

- 8) vastavalt käesoleva seaduse § 12¹lõikele 2 oma kohustused üle andnud pakendiettevõtjate ning pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamisega seotud andmete kättesaadavus Kliimaministeeriumile ja järelevalve õigust omavale isikule;

[RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023]

- 9) taaskasutusorganisatsiooni kasumi reinvesteering taaskasutusorganisatsiooni tegevusse ning kasumi mittejaotamine liikmetele, osanikele või aktsionäridele;

- 10) taaskasutusorganisatsiooni ning tema liikmete, osanike või aktsionäride vaheliste finantssuhete läbipaistvus;

- 11) avalikkuse ja tarbijate teavitamine käesoleva lõike punktis 1 nimetatud pakendi ja pakendijäätmete tagastamise korrast ja nõuetest ning jäätmetekke ja prügistamise vältimisest, sealhulgas ühekordselt kasutatavate plasttoodete prügistamise ning nende jäätmete muu sobimatu kõrvaldamise mõjust keskkonnale, eriti merekeskkonnale;

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

- 12) [kehtetu -RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

- 13) majandusaasta aruande kättesaadavaks tegemine oma veebilehel iga aasta 31. juuliks;

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

- 14) teabe avaldamine eelmisel kalendriaastal kokku kogutud, taaskasutatud ja ringlusse võetud pakendijäätmete kohta pakendiliikide kaupa oma veebilehel iga aasta 31. juuliks;

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

- 15) tagatisrahaga pakendite tagastamise ning teavitustegevuse ja selle maksumuse kohta teabe avaldamine oma veebilehel;

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

16) järgmisel kalendriaastal ettevõetavate käesoleva lõike punktis 11 nimetatud tegevuste kavandamist sisaldava kommunikatsiooniplaani avaldamine oma veebilehel hiljemalt iga aasta 1. novembriks;

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

17) pakendiettevõtjate nõustamine ja teadlikkuse suurendamine käesolevas seaduses sätestatud nõuete täitmisest;

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

18) pakendi ja pakendijäätmete käitlemisega seotud teenuste ostmisele esitatavate tingimuste avaldamine oma veebilehel;

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

19) teiste pakendiettevõtjate taaskasutusorganisatsiooni töösse kaasamise strateegia ja eelmisel kalendriaastal kaasatud uutest pakendiettevõtjatest ülevaate avaldamine oma veebilehel iga aasta 31. juuliks.

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(2) [Kehtetu -RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(3) [Kehtetu -RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(4) Taaskasutusorganisatsioon on kohustatud esitama valdkonna eest vastutavale ministrile viimase nõudmisel andmed liikmete, osanike või aktsionäride tehtud tehingute kohta, mis on olnud vajalikud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 9 sätestatud kohustuste täitmise kontrollimiseks.

[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 11 nimetatud teavituseks tehtavad kulutused peavad moodustama vähemalt kaks protsenti taaskasutusorganisatsiooni kalendriaasta käibest, kusjuures käibe suuruse arvutamisel ei arvestata tagatisraha.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 11 nimetatud avalikkuse ja tarbijate teavitamiseks tuleb kasutada vähemalt üle riigi levivaid meediakanaleid, maakonna ja kohalike omavalitsuste ajalehti ning välireklaami.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 17⁵. Tegevusloa andmine

Keskkonnaamet annab tegevusloa 63 päeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest arvates. Kui Keskkonnaamet taotlust nimetatud tähtaja või pikendatud tähtaja jooksul ei lahenda, ei loeta tegevusluba selle tähtaja möödumisel ettevõtjale vaikimisi antuks.

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

§ 18. Pakendikomisjon

[Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 18¹. Pakendiettevõtja ja taaskasutusorganisatsiooni enesekontrollisüsteem

(1) Pakendiettevõtja ja taaskasutusorganisatsioon peavad rakendama enesekontrollisüsteemi, mis tagab vähemalt järgmiste andmete olemasolu:

- 1) käesoleva seaduse § 12¹lõikes 1 sätestatud kohustuste rahastamise õigsuse kohta;
- 2) käesoleva seaduse § 17⁴lõike 1 punkti 4²kohaselt pakendiettevõtjale jäätmekäitluse teenustasu arvutamise nõuete täitmise õigsuse kohta;
- 3) pakendiregistrisse esitatud andmete õigsuse kohta;
- 4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta (ELT L 190, 12.07.2006, lk 1–98) kohaselt jäätmesaadetise kohta kogutud andmete õigsuse kohta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustusest on vabastatud isikud, kellel on keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteem, mis vastab nõuetele, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1221/2009 organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 761/2001 ning komisjoni otsused 2001/681/EÜ ja 2006/193/EÜ (ELT L 342, 22.12.2009, lk 1–45).

(3) Enesekontrollisüsteemi andmed tuleb dokumenteerida ja ajakohastada vähemalt kord 12 kuu jooksul.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

4. peatükk MAJANDUSMEETMETE RAKENDAMINE

§ 19. Majandusmeetmed

Pakendi ja pakendijäätmete kogumis- ja taaskasutussüsteemi toimimiseks rakendatakse majandusmeetmetena pakendi tagasivõtmise kohustust, tagatisraha ja pakendiaktsiisi.

§ 20. Pakendi tagasivõtmine

[Kehtetu -RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

§ 21. Tagatisraha

(1) Pakendile määratakse tagatisraha, mis on ühe müügiühiku hinnale lisatud pakendit väärtustav tasu ühe pakendi eest.

[RT I 2008, 20, 138- jõust. 31.05.2008]

(2) Tagatisrahakehtestatakse õlle, vähese etanoolisisaldusega alkoholse joogi, siidri, perry ja karastusjoogi korduskasutuspakendile, milleks on:

- 1) klaaspakend;
- 2) plastpakend.

[RT I 2008, 20, 138- jõust. 31.05.2008]

(3) Tagatisrahakehtestatakse õlle, vähese etanoolisisaldusega alkoholse joogi, siidri, perry ja karastusjoogi ühekorrapakendile, milleks on:

- 1) klaaspakend;
- 2) plastpakend;
- 3) metallpakend.

[RT I 2008, 20, 138- jõust. 31.05.2008]

(3¹) Tagatisraha võib rakendada lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatule ka kange ja lahja alkoholse joogi ning siirupi ühekorra- ja korduskasutuspakendile.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3²) Tagatisraha võib rakendada lisaks käesoleva paragrahvi lõigetes 2–3¹ sätestatule ka teistele pakenditele.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud õlut ja vähese etanoolisisaldusega alkoholset jooki mõistetakse alkoholiseaduse tähenduses, siidrit ja perryt alkoholiseaduse § 4 lõike 2 alusel kehtestatud nõuete tähenduses ning karastusjooki kui jooki, mille nõukogu määrusega (EMÜ) nr 2658/87 kehtestatud kombineeritud nomenklatuuri kood on 2009, 2201 või 2202. Käesoleva paragrahvi lõikes 3¹ nimetatud kanget ja lahjat alkoholset jooki mõistetakse alkoholiseaduse tähenduses ning siirupit mõistetakse kui mahlakontsentraati või suhkru- või muust siirupist valmistatud jooki.

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(4¹) Pakendiettevõtja ei lisa tagatisraha:

[RT I, 17.05.2014, 1- jõust. 27.05.2014]

- 1) eksporditud pakendile, kui selle väljavedu on tõendatud ekspordi tollideklaratsiooniga;
- 2) pakendile, mis toimetatakse Eestist teise liikmesriiki ja rahvusvahelisi reise tegeva vee- või õhusõiduki pardale tarbimiseks või kaasamüüdavaks kaubaks;

[RT I 2010, 28, 145- jõust. 19.06.2010]

- 3) käesoleva paragrahvi lõigetes 2–3¹ nimetatud pakendile, mille maht on suurem kui 3,0 liitrit, ja pakendile, mille maht on väiksem kui 0,1 liitrit;

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

- 4) käesoleva paragrahvi lõigetes 2–3¹ nimetatud pakendile, kui selle tagasivõtmine ei ole tehniliselt võimalik.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(4²) Käesoleva paragrahvi lõike 4¹ punktides 1 ja 2 sätestatud pakendi puhul tohib käesoleva seaduse § 23 lõike 6 alusel kehtestatud tagatisraha suuruse märki kasutada ainult kooskõlastatult märgi valdajaga.

[RT I 2008, 20, 138- jõust. 31.05.2008]

(5) Valdkonna eest vastutav ministerkehtestab tagatisraha suuruse määrusega.

(6) Tagatisraha ei saa olla väiksem kui 0,03 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(7) Tagatisraha suurust võib muuta, kui eelmisest muutmisest on möödas vähemalt 12 kuud.

[RT I 2008, 20, 138- jõust. 31.05.2008]

(8) Tagatisrahas ei sisaldu pakendi ja pakendijäätmete tagasivõtmise ning selle korraldamisega seotud kulused.

(9) Tagatisrahaga pakendi müümisel avaldatakse tagatisraha suurus, arvestades tarbijakaitseseaduse §-s 7 sätestatud nõudeid.

(10) Tasutud tagatisraha tagastatakse, kui lõppkasutaja või tarbija viib mõistlikus koguses pakendi, millele on kehtestatud tagatisraha, kauba müügikohta või selle vahetus läheduses asuvasse selleks ettenähtud kohta. Tagatisraha ei tagastata:

- 1) käesoleva seaduse § 23 lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud juhtudel;
- 2) kui pakendi turule laskmise lõpetamisest on möödunud 24 kuud.

[RT I, 04.04.2012, 2- jõust. 14.04.2012]

(11) Pakendiettevõtja peab tagama, et kehtestatud tagatisraha oleks lisatud pakendatud kauba hinnale kogu müügitsekkul kestel ja tagasiarveldused tehakse iga tagastamistehingu käigus.

§ 21¹. Tagatisrahaga pakendi tagasivõtmine

(1) Pakendiettevõtja, kes müüb pakendatud kaupa lõppkasutajale või tarbijale, on kohustatud lõppkasutajalt või tarbijalt tasuta tagasi võtma müüdüd kauba müügipakendi ja pakendijäätmed. Tagasivõtmise nõue kehtib vaid pakendi kohta, mille tüüp, kuju ja suurus vastavad selles müügikohas müüdava kauba pakendi ning selle kauba müüja üleantava kauba pakendi tüübile, kujule ja suurusele.

(2) Pakendit ja pakendijäätmeid ei pea tagasi võtma pakendatud kaupa müüv isik, kui müügikoha suurus on alla 20 ruutmeetrit ja see paikneb tiheasustusosalal.

(3) Pakendatud kauba müüja, kelle müügikoha suurus on 200 ruutmeetrit või üle 200 ruutmeetri, peab sellise pakendi tagasivõtmise, millele on kehtestatud tagatisraha, korraldama müügikohas või selle teenindusmaal müügikoha kauplemisajal.

(4) Pakendatud kauba müüja, kelle müügikoht on väiksem kui 200 ruutmeetrit, võib sellise pakendi tagasivõtmise, millele on kehtestatud tagatisraha, korraldada väljaspool oma müügikoha teenindusmaa piire, kuid müügikoha kauplemisajal ja ainult kohaliku omavalitsuse üksuse nõusolekul. Seejuures tuleb arvestada, et alal, mille asustustihedus on väiksem kui 500 elanikku ühel ruutkilomeetril, oleks vähemalt üks pakendi tagasivõtmise koht kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil paiknevas asulas.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 kehtestatud kohustus loetakse pakendatud kauba müüja poolt täidetuks, kui kaks või enam müügikohta on üksteise vahetus läheduses ning pakendatud kauba müüjad on kokku leppinud tagatisrahaga pakendite tagasivõtmise korraldamise ühiselt ühe pakendatud kauba müüja müügikohas või teenindusmaal või mujal müügikoha vahetus läheduses.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud ühiselt tegutsevad pakendatud kauba müüjad vastutavad solidaarselt kehtestatud tagatisrahaga pakendite tagasivõtmise koha toimimise eest.

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

§ 22. Pakendiaktsiis

Pakendiaktsiisi seadusega sätestatakse pakendiaktsiisiga maksustatavad pakendid ja neile vastavad aktsiisimäärad.

5. peatükk PAKENDI MÄRGISTAMINE

§ 23. Pakendi märgistamine

(1) Pakendiettevõtja, kes laseb turule pakendatud kaupa, kannab pakendile, millele on käesoleva seaduse § 21 lõigete 2–3¹ alusel kehtestatud tagatisraha, või sellise pakendi etiketile tagatisraha märgi. Pakendiettevõtja, kes on oma kohustused vastavalt käesoleva seaduse § 12¹ lõikele 2 üle andnud taaskasutusorganisatsioonile, kannab pakendile või etiketile tagatisraha märgile lisaks taaskasutusorganisatsioonis registreeritud ribakoodi. Pakendiettevõtja, kes ei ole oma kohustusi taaskasutusorganisatsioonile üle andnud, ei tohi kasutada taaskasutusorganisatsioonis registreeritud ribakoodi.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(2) Kui pakendil, millele on käesoleva seaduse § 21 lõigete 2–3¹ alusel kehtestatud tagatisraha, puudub tagatisraha märk või ribakood või see ei ole pakendil või etiketil selgelt nähtav ja loetav või on füüsiliselt vigastatud, kuulub pakend tagasivõtmisele käesoleva seaduse §-des 15 ja 17¹ sätestatud korras ning selle pakendi eest tagatisraha ei tagastata.

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(2¹) Kui pakendil, millele on käesoleva seaduse § 21 lõigete 2–3¹ alusel kehtestatud tagatisraha, tagatisraha märk muutub, siis alates uue märgi kehtima hakkamisest tagastatakse tagatisraha seni kehtinud märgiga pakendi eest 24 kuu jooksul, misjärel kuulub pakend tagasivõtmisele käesoleva seaduse §-des 15 ja 17¹ sätestatud korras ning selle pakendi eest tagatisraha ei tagastata.

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(3) Pakendi ja pakendijäätmete kogumise, korduskasutuse ja taaskasutuse lihtsustamiseks võib pakendiettevõtja kanda pakendile või etiketile:

1) märgi, mis näitab pakendiettevõtja kohustuste üleandmist vastavalt käesoleva seaduse § 12¹ lõikele 2; [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

2) pakendimaterjali iseloomustava märgistuse vastavalt Euroopa Komisjoni otsusele 97/129/EÜ, millega vastavalt Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiivile 94/62/EÜ pakendite ja pakendijäätmete kohta kehtestatakse pakendimaterjalide identifitseerimissüsteem (ELT L 050, 20.02.1997, lk 28–31), ja informatsiooni vastava pakendi looduses lagunemise aja kohta;

[RT I, 17.05.2014, 1- jõust. 27.05.2014]

3) muid andmeid, mida pakendiettevõtja vajalikuks peab ja mis ei ole vastuolus seadusega ega raskenda põhiteksti mõistmist.

(4) Pakendile ja etiketile kantav märgistus peab olema selgelt nähtav, kergesti loetav, kulumiskindel ja püsiv, kaasa arvatud ka siis, kui pakend on avatud.

(5) Kauba müük pakendis, millel puudub käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuetekohane märgistus, on keelatud.

(6) **Valdkonna eest vastutav minister** kehtestab tagatistrahja märgid, mida on kohustatud kasutama pakendiettevõtjad, kes on oma kohustused taaskasutusorganisatsioonile üle andnud, arvestades taaskasutusorganisatsiooni ettepanekut.

[RT I, 04.04.2012, 2- jõust. 14.04.2012]

(7) [Kehtetu -RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

(8) Kui pakendil, millele on käesoleva seaduse § 21 lõigete 2–3¹ alusel kehtestatud tagatistrahja, tagatistrahja märk muutub, siis pakendiettevõtja, kes müüb pakendatud kaupa lõppkasutajale või tarbijale, lõpetab seni kehtinud märgiga pakendi müügi uue märgi kehtestamisest 12 kuu möödumisel.

[RT I, 31.12.2024, 2- jõust. 10.01.2025]

§ 23¹. Ühekordselt kasutatavate plastist joogitopside märgistamine

Ühekordselt kasutatavale plastist joogitopsile kantakse märgistus, mille nõuded on kehtestatud komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2020/2151, millega kehtestatakse eeskirjad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/904 (teatavate plasttoodete keskkonnamõju vähendamise kohta) lisa D osas loetletud ühekordselt kasutatavate plasttoodete ühtlustatud märgistusnõuete kohta (ELT L 428, 18.12.2020, lk 57–67).

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

6. peatükk PAKENDIALANE TEABESÜSTEEM

§ 24. Pakendi ja pakendijäätmete arvestuse pidamine

(1) Pakendi tootja, tühja pakendi sisse- ja väljavedaja, pakendiettevõtja, kes laseb turule pakendatud kaupa, isik, kes veab välja pakendatud kaupa, ning pakendijäätmekäitleja on kohustatud pidama pakendimaterjali massi üle pidevat arvestust käesoleva seaduse § 3 lõigetes 1–3 nimetatud pakendi ja pakendimaterjali liikide kaupa, sealhulgas eraldi pakendiaktiisi seaduses sätestatud pakendite osas, järgmiselt:

- 1) toodetud tühi pakend ning sisse- ja väljaveetud tühi pakend;
- 2) pakendatud kauba pakend ning sisse- ja väljaveetud pakendatud kauba pakend;
- 3) turule lastud kauba pakend;
- 4) tekkinud pakendijäätmed;
- 5) korduskasutuspakend;
- 6) Eestis taaskasutatud pakendijäätmed ning sisse- ja väljaveetud pakendijäätmed;
- 7) raskmetalle sisaldav pakend.

[RT I 2008, 20, 138- jõust. 31.05.2008]

(2) [Kehtetu -RT I 2008, 20, 138- jõust. 31.05.2008]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud arvestuse aluseks olevaid algdokumente ja nende alusel koostatud koondandmeid säilitatakse vähemalt seitse aastat. Käesoleva seaduse tähenduses on algdokumendid järgmised:

- 1) pakendi tootmist, müüki, sissevedu ja väljavedu käsitlevad raamatupidamise algdokumendid;
- 2) pakendatud kauba müüki, sissevedu ja väljavedu käsitlevad dokumendid;
- 3) pakendi soetamist tõendavad dokumendid;
- 4) pakendit ja pakendijäätmeid taaskasutatavate ettevõtjate väljastatud raamatupidamise algdokumendid, vastuvõtudokumendid, aktid ja kirjalikku taasesitamist võimaldaval viisil taaskasutamise tõendid;

[RT I, 17.05.2014, 1- jõust. 27.05.2014]

5) tolli aktsepteeritud tollideklaratsioonid ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006 kohased saatedokumendid pakendi, pakendatud kauba ning pakendijäätmete sisse- ja väljaveo kohta.

[RT I, 17.05.2014, 1- jõust. 27.05.2014]

(4) Pakendiettevõtja, kes laseb turule pakendatud kaupa ega ole kohustusi üle andnud taaskasutusorganisatsioonile, on kohustatud kalendriaasta kohta esitama pakendiregistrisse kandmiseks järgmised kontrollitud andmed pakendi ja pakendimaterjali liikide kaupa, sealhulgas eraldi pakendiaktsiisi seaduses sätestatud pakendite osas:

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

- 1) korduskasutuspakendi mass;
- 2) turule lastud kauba pakendi mass;
- 3) andmed pakendijäätmete taaskasutamise kohta;
- 4) andmed Eesti turule lastud plastist joogipudelite koostises oleva ringlusse võetud plasti sisalduse kohta, arvatuna turule lastud plastist pudelite keskmisena.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.01.2024]

(4¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud pakendiettevõtja esitab pakendiregistrisse lisaks lõikes 4 loetletud andmetele ka andmed ühekordselt kasutatavate plasttoodete koguse kohta.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(5) Pakendiettevõtja, kes on oma kohustused käesoleva seaduse § 12¹lõike 2 järgi üle andnud taaskasutusorganisatsioonile, esitab käesoleva paragrahvi lõike 4 punktides 1, 2 ja 4 nimetatud andmed kalendriaasta kohta taaskasutusorganisatsioonile.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.01.2024]

(6) Taaskasutusorganisatsioon esitab kalendriaasta kohta pakendiregistrisse kandmiseks käesoleva paragrahvi lõike 4 punktides 1, 2 ja 4 nimetatud andmed iga temale kohustused üle andnud pakendiettevõtja kohta ja punktis 3 nimetatud andmed koondandmetena.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.01.2024]

(7) Pakendijäätmeid taaskasutav ettevõtja ja pakendijäätmete taaskasutamist vahendav ettevõtja koostavad kalendriaasta kohta pakendiregistrisse pakendijäätmete taaskasutamise tõendi iga temaga lepingu sõlminud pakendiettevõtja või taaskasutusorganisatsiooni või pakendijäätmete taaskasutamist vahendava ettevõtja kohta.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 24¹. Pakendiettevõtja ja taaskasutusorganisatsiooni finantsjuhtimise ning pakendiregistrisse esitatavate andmete audiitorkontroll

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(1) Pakendiettevõtja ja taaskasutusorganisatsiooni finantsjuhtimise ning pakendiregistrisse esitatavate andmete audiitorkontrolli (edaspidi *audiitorkontroll*) eesmärk on anda hinnang:

- 1) käesoleva seaduse § 12¹lõikes 1 sätestatud kohustuste rahastamiseks piisavate rahaliste vahendite olemasolu kohta;
- 2) käesoleva seaduse § 17⁴lõike 1 punkti 4²kohaselt pakendiettevõtjale jäätmekäitluse teenustasu arvutamise nõuete täitmise kohta;
- 3) pakendiregistrisse esitatud andmete õigsuse kohta;
- 4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006 kohaselt jäätmesaadetise kohta kogutud andmete õigsuse kohta.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2) Audiitorkontrolli teostab vandeaudiitor audiitortegevuse seaduse tähenduses käesoleva paragrahvi lõikes 1 märgitud ulatuses.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3) Pakendiettevõtja, kes laseb turule pakendatud kaupa pakendimassiga rohkem kui kakskümmend tonni aastas, ja taaskasutusorganisatsioon korraldavad audiitorkontrolli piiratud kindlustandva töövõtuna audiitortegevuse seaduse tähenduses.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3¹) Pakendiettevõtja, kelle audiitorkontrolli aruande kokkuvõtte esitatakse modifitseerimata, on vabastatud kolmel järgneval kalendriaastal audiitorkontrolli korraldamisest.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(4) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(5) Pakendiettevõtja esitab sõltumatu vandeaudiitori kindlustandva töövõtu kokkuvõtte pakendiregistrile. Kui pakendiettevõtja on kohustused üle andnud taaskasutusorganisatsioonile, siis edastab pakendiettevõtja sõltumatu vandeaudiitori kindlustandva töövõtu kokkuvõtte taaskasutusorganisatsioonile, kes esitab selle pakendiregistrile.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(6) Taaskasutusorganisatsiooni pakendiregistrisse esitatavate andmete kontrollimisel võetakse arvesse kohustused üle andnud pakendiettevõtja vandeaudiitori kokkuvõtet.

(7) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 24². Õhukese plastkandekoti tarbimise üle arvestuse pidamine

Pakendiettevõtja on kohustatud müügikohas pidama arvestust tarbijatele müüdavate ja tasuta antavate õhukeste ja eriti õhukeste plastkandekottide kohta ning esitama andmed pakendiregistrisse.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 25. Pakendiregister

(1) Pakendiregister on andmekogu, mille eesmärk on turule lastud kauba pakendite, Eestis tekkinud pakendijäätmete, pakendi korduskasutuse, pakendijäätmete taaskasutamise, taaskasutamise sihtarvude saavutamise ja ühekordselt kasutatavate plastpakendite üle arvestuse pidamine pakendiseadusest ja pakendiaktiisi seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks, järelevalve teostamiseks ning Euroopa Komisjonile pakendijäätmete ja ühekordselt kasutatavate plastpakendite kohta teabe esitamiseks.
[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(2) Pakendiregistri asutab ja selle põhimääruse kehtestab **Vabariigi Valitsus**määrusega, milles sätestatakse:

- 1) volitatud töötleja;
- 2) vastutava ja volitatud töötleja ülesanded;
- 3) andmeandjad, kogutavate andmete täpsem koosseis ja nende andmekogusse kandmise kord;
- 4) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise kord;
- 5) andmete säilitamise täpsem kord ja logide säilitustähtajad;
- 6) muud korraldusküsimused.

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(3) Pakendiregistrisse kantavad andmed, nende esitamise kord, juurdepääs registri andmetele ja arvestuse aluseks olevatele algdokumentidele ning rahvusvahelistest kohustustest tulenev andmete edastamise kord kehtestatakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud põhimäärusega.

[RT I 2008, 20, 138- jõust. 31.05.2008]

(4) Pakendiregistri vastutav töötleja on Kliimaministeerium.

[RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023]

(5) Pakendiregistri vastutaval töötlejal, Keskkonnaametil ning Maksu- ja Tolliametil on õigus tutvuda neile seadusega pandud ülesannete täitmisel käesoleva seaduse § 24 lõigetes 1, 3, 4 ja 6 nimetatud arvestuse algdokumentide ja nende alusel koostatud koondandmetega.

[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

(6) [Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(7) Pakendiregistris töödeldakse järgmisi isikuandmeid:

- 1) isikut tuvastavad andmed: isikukood, ees- ja perekonnanimi;
- 2) kontaktandmed, sealhulgas e-posti aadress, telefoninumber ja aadress.

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

(8) Pakendiregistri andmeid säilitatakse seitse aastat. Logisid säilitatakse vastavalt registri põhimääruses sätestatule.

[RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

7. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 26. Riiklik järelevalve

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1) Riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse täitmise üle teostavad Keskkonnaamet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Maksu- ja Tolliamet, Põllumajandus- ja Toiduamet ning valla- ja linnavalitsused.

[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

(2) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet teostab järelevalvet pakendi ja pakendijäätmete tagasivõtmise kohustuse ja tagasivõtmise nõuete täitmise üle tarbijakaitse seadusega sätestatud korras.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(3) Valla- ja linnavalitsusel on õigus teostada järelevalvet oma haldusterritooriumil pakendi ja pakendijäätmete tagasivõtmise, kogumise ja taaskasutamise ning ühekordselt kasutatavate plasttoodete turule laskmise piirangu järgimise üle.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(4) Keskkonnaametil ning Maksu- ja Tolliametil on õigus kontrollida pakendiettevõtjate ning pakendi ja pakendijäätmete kogumise ja taaskasutamise tegevuste isikute tegutsemiskohti.
[RT I, 10.07.2020, 2- jõust. 01.01.2021]

(5) Järelevalve teostamisel käesoleva seaduse peatükkides 2 ja 5 sätestatud nõuete täitmise üle arvestatakse erisusi, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.08.2008, lk 30–47).
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 26¹. Riikliku järelevalve erimeetmed

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

Korrakaitseorgan võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitse seaduse §-des 30, 31, 32, 49, 50, 51, 52 ja 53 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 26². Sunniraha määr

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 32 000 eurot.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 26³. Aruandekohustus

[Kehtetu -RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 26⁴. Järelevalve eesmärgil teostatav audiitorkontroll

(1) Keskkonnaamet võib nõuda pakendiettevõtja või taaskasutusorganisatsiooni kulul audiitorkontrolli, mille eesmärk on anda hinnang:

- 1) käesoleva seaduse § 12¹ lõikes 1 sätestatud kohustuste rahastamiseks piisavate rahaliste vahendite olemasolu kohta;
- 2) käesoleva seaduse § 17⁴ lõike 1 punkti 4² kohaselt pakendiettevõtjale jäätmekäitluse teenustasu arvutamise nõuete täitmise kohta;
- 3) pakendiregistrisse esitatud andmete õigsuse kohta;
- 4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1013/2006 kohaselt jäätmesaadetise kohta kogutud andmete õigsuse kohta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud audiitorkontrolli teostab vandeaudiitor piiratud kindlustandva töövõtuna audiitortegevuse seaduse tähenduses.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

8. peatükk VASTUTUS

§ 27. Pakendi valmistamise ja kasutamise nõuete täitmata jätmise

[Kehtetu -RT I, 17.05.2014, 1- jõust. 27.05.2014]

§ 28. Pakendi raskmetallide sisalduse piirangute eiramise

[Kehtetu - RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 29. Pakendijäätmete taaskasutamise kohustuse täitmata jätmise

(1) Pakendijäätmete taaskasutamise kohustuse, sealhulgas taaskasutamise sihtarvu täitmata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 29¹. Taaskasutamise tõendis valeandmete ja puudulike andmete esitamine
[Kehtetu - RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 30. Pakendi ja pakendijäätmete tagasivõtmise kohustuse täitmata jätmise ja tagasivõtmise nõuete rikkumine

(1) Pakendi ja pakendijäätmete tagasivõtmise kohustuse täitmata jätmise või tagasivõtmise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 30¹. Pakendi ja pakendijäätmete kohta arvestuse pidamise nõuete rikkumine ja enesekontrollisüsteemi rakendamata jätmise

(1) Pakendi ja pakendijäätmete kohta arvestuse pidamise nõuete rikkumise või enesekontrollisüsteemi rakendamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 30². Pakendi ja pakendijäätmete vältimise ning ühekordselt kasutatavate plasttoodete turule laskmise piiramise kohustuse täitmata jätmise

(1) Pakendi ja pakendijäätmete vältimise või ühekordselt kasutatavate plasttoodete turule laskmise piiramise kohustuse täitmata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 31. Nõuetekohase märgistusega pakendis kauba müük
[Kehtetu -RT I, 17.05.2014, 1- jõust. 27.05.2014]

§ 32. Pakendi ja pakendijäätmete kohta arvestuse pidamise ja andmete esitamise kohustuse täitmata jätmise
[Kehtetu -RT I, 17.05.2014, 1- jõust. 27.05.2014]

§ 33. Menetlus

(1) [Kehtetu - RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2) Käesoleva seaduse §-des 29–30² nimetatud väärtegade kohtuväline menetleja on Keskkonnaamet.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

(3) [Kehtetu - RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(4) Käesoleva seaduse §-des 29–30¹ nimetatud väärtegade kohtuväline menetleja on ka Maksu- ja Tolliamet.
[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(5) Käesoleva seaduse §-s 30 nimetatud väärtete kohtuväline menetleja on ka Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.
[RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(6) Käesoleva seaduse §-des 29, 30 ja 30² nimetatud väärtegade kohtuväline menetleja on ka valla- ja linnavalitsus.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

9. peatükk

RAKENDUSSÄTTED

§ 34.–§ 35.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 36. Taaskasutamise sihtarvud

(1) Alates 2004. aasta 1. maist peab pakendiettevõtja, välja arvatud isik, kes müüb pakendatud kaupa, tagama oma pakendatud kauba ja sisseveetud pakendatud kauba pakendijäätmete taaskasutamise järgmises ulatuses:

- 1) pakendijäätmete kogumassist vähemalt 50 protsenti aastas;
- 2) pakendijäätmete kogumassist ringlussevõtuna vähemalt 25 protsenti aastas ja iga pakendimaterjali liigi kogumassist vähemalt 15 protsenti aastas.

(1¹) [Kehtetu -RT I 2008, 20, 138- jõust. 31.05.2008]

(2) Alates 2009. aasta 1. jaanuarist tuleb pakendijäätmel taaskasutada järgmiselt:

- 1) pakendijäätmete kogumassist vähemalt 60 protsenti kalendriaastas;
 - 2) pakendijäätmete kogumassist ringlussevõtuna vähemalt 55 ja mitte rohkem kui 80 protsenti kalendriaastas.
- [RT I 2008, 20, 138- jõust. 31.05.2008]

(2¹) Hiljemalt 2025. aasta 31. detsembriks tuleb pakendijäätmete kogumassist vähemalt 65 protsenti ringlusse võtta.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(2²) Hiljemalt 2030. aasta 31. detsembriks tuleb pakendijäätmete kogumassist vähemalt 70 protsenti ringlusse võtta.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3) Et tagada käesoleva paragrahvi lõikes 2 kehtestatud taaskasutamise sihtarvude täitmine, peab pakendiettevõtja alates 2009. aasta 1. jaanuarist taaskasutama pakendimaterjali liike kalendriaastas vähemalt järgmises ulatuses:

- 1) 70 protsenti klaasijäätmete kogumassist ringlussevõtuna;
- 2) 70 protsenti paberi- ja kartongijäätmete kogumassist, kusjuures 60 protsenti kogumassist ringlussevõtuna;
- 3) 60 protsenti metallijäätmete kogumassist ringlussevõtuna;
- 4) 55 protsenti plastijäätmete kogumassist, kusjuures 45 protsenti plastijäätmete kogumassist ringlussevõtuna ja 22,5 protsenti plastijäätmete kogumassist uuesti plastikis töödelduna;
- 5) 45 protsenti puidujäätmete kogumassist, kusjuures 20 protsenti kogumassist ringlussevõtuna.

[RT I 2008, 20, 138- jõust. 31.05.2008]

(3¹) Et tagada käesoleva paragrahvi lõikes 2¹ kehtestatud sihtarvu täitmine, peab pakendiettevõtja hiljemalt 2025. aasta 31. detsembriks ringlusse võtma eri liiki pakendimaterjale kalendriaastas vähemalt järgmises ulatuses:

- 1) plast – 50 protsenti;
- 2) puit – 25 protsenti;
- 3) mustmetall – 70 protsenti;
- 4) alumiinium – 50 protsenti;
- 5) klaas – 70 protsenti;
- 6) paber ja kartong – 75 protsenti.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(3²) Et tagada käesoleva paragrahvi lõikes 2² kehtestatud sihtarvu täitmine, peab pakendiettevõtja hiljemalt 2030. aasta 31. detsembriks ringlusse võtma eri liiki pakendimaterjale kalendriaastas vähemalt järgmises ulatuses:

- 1) plast – 55 protsenti;
- 2) puit – 30 protsenti;
- 3) mustmetall – 80 protsenti;
- 4) alumiinium – 60 protsenti;
- 5) klaas – 75 protsenti;
- 6) paber ja kartong – 85 protsenti.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3–3² nimetatata muu pakendimaterjal tuleb taaskasutada võimalikult suures koguses vastavalt olemasolevatele tehnilistele võimalustele ja majanduslikule põhjendatusele.

[RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

(5) Pakendiettevõtja, kes laseb turule ühekordselt kasutatavaid plastist joogipudeleid, peab tagama joogipudelite liigiti kogumise ringlussevõtu eesmärgil järgmisel määral:

- 1) hiljemalt 2025. aastaks 77 protsenti turule lastud kogustest;
- 2) hiljemalt 2029. aastaks 90 protsenti turule lastud kogustest.

[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 36¹. Pakendi märgistamine

Käesoleva seaduse § 23 lõiget 5 ja § 31 kohaldatakse alates 2005. aasta 1. oktoobrist.
[RT I 2005, 37, 288- jõust. 10.07.2005]

§ 36². Nõuded ühekordselt kasutatavale plastist joogipakendile

(1) Alates 2024. aasta 3. juulist on lubatud ühekordselt kasutatavat plastist joogipakendit, millel on plastist kork või kaas, turule lasta üksnes siis, kui kork või kaas jääb toote ettenähtud kasutusetapis pakendi külge.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 rakendamisel ei käsitata plastist tihendiga metallkorke või -kaasi plastist valmistatutena.

(3) Alates 2025. aasta 1. jaanuarist peab selliste joogipudelite koostises, mille valmistamisel on peamiseks komponendiks polüetüleenereftalaat, olema vähemalt 25 protsenti ringlusse võetud plasti, arvatuna turule lastud polüetüleenereftalaadist pudelite keskmisena.

(4) Alates 2030. aasta 1. jaanuarist peab joogipudelite koostises olema vähemalt 30 protsenti ringlusse võetud plasti, arvatuna turule lastud joogipudelite keskmisena.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 3 ja 4 sätestatud nõudeid ei rakendata klaasist või metallist joogipakendile ja -pudelile, mille kork või kaas on valmistatud plastist, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 609/2013 imikute ja väikelaste toidu, meditsiinilisel näidustusel kasutamiseks ettenähtud toidu ning kehakaalu alandamiseks ettenähtud päevase toidu asendajate kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 92/52/EMÜ, komisjoni direktiivid 96/8/EÜ, 1999/21/EÜ, 2006/125/EÜ ja 2006/141/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/39/EÜ ning komisjoni määrused (EÜ) nr 41/2009 ja (EÜ) nr 953/2009 (ELT L 181, 29.06.2013, lk 35–56), artikli 2 punktis g määratletud meditsiinilisel näidustusel toidu vedelal kujul kasutamiseks mõeldud ja sel viisil kasutatavatele joogipakendile ja -pudelile.
[RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 37. Tagasivõtmise kohustus

Käesoleva seaduse §-s 20 sätestatud pakendi tagasivõtmise kohustus ja § 30 jõustuvad 2005. aasta 1. mail.
[RT I 2004, 89, 611- jõust. 07.01.2005]

§ 37¹. Nõuded pakendijäätmete kogumiskohtadele

Käesoleva seaduse § 17¹ jõustub 2009. aasta 1. jaanuaril.
[RT I 2008, 20, 138- jõust. 31.05.2008]

§ 38. Tagatisraha kehtestamine

Käesoleva seaduse § 21 jõustub 2005. aasta 1. mail.
[RT I 2004, 89, 611- jõust. 07.01.2005]

§ 39. Pakendiregister

Käesoleva seaduse § 25 lõikes 1 nimetatud registrina käsitletakse pakendiseaduse § 15 lõike 1 alusel asutatud registrit seni, kuni registrit ei ole asutatud käesoleva seaduse § 25 lõike 2 alusel.

§ 39¹. Nõuded akrediteeritud taaskasutusorganisatsioonile

(1) Akrediteeritud taaskasutusorganisatsioon, mis ei vasta käesoleva seaduse § 17 lõike 2 punktis 2¹ nimetatud tingimustele, viiakse vastavusse käesoleva seaduse § 17 lõike 2 punktis 2¹ nimetatud tingimustega hiljemalt 2010. aasta 1. juuliks.

(2) Kui akrediteeritud taaskasutusorganisatsiooni ei viida vastavusse käesoleva seaduse § 17 lõike 2 punktis 2¹ nimetatud tingimustega hiljemalt 2010. aasta 1. juuliks, tunnistab keskkonnaminister akrediteerimise otsuse kehtetuks.
[RT I 2010, 10, 45- jõust. 15.03.2010]

§ 39². Pakendiregistrisse esitatavate andmete audiitorkontrolli rakendamine

Käesoleva seaduse § 24¹ jõustub 2015. aasta 1. jaanuaril.
[RT I, 17.05.2014, 1- jõust. 27.05.2014]

§ 39³. Õhukese plastkandekoti tarbimise vähendamine ja analüüs

(1) Keskkonnaministeerium analüüsib 2018. aasta 31. märtsiks käesoleva seaduse § 5 lõikes 2 sätestatud meetmete tõhusust ja eesmärgipärasust, arvestades, et õhukese plastkandekoti tarbimine peab jääma 2019. aasta 31. detsembriks alla 90 õhukese plastkandekoti inimese kohta aastas ja 2025. aasta 31. detsembriks alla 40 õhukese plastkandekoti inimese kohta aastas, ning vajaduse korral esitab ettepanekud õigusakti muutmiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tarbimiseesmärkidest jäetakse välja eriti õhukesed plastkandekotid. [RT I, 07.04.2017, 1- jõust. 17.04.2017]

§ 39⁴. Pakendiettevõtja audiitorkontrollist vabastamise rakendamine

Käesoleva seaduse § 24¹ lõiget 3¹ rakendatakse pakendiettevõtjale alates 2020. aasta kohta koostatud audiitorkontrolli aruande kokkuvõtte esitamisest pakendiregistrile. [RT I, 05.05.2021, 1- jõust. 15.05.2021]

§ 39⁵. Avalikel üritustel korduskasutuspakendile ülemineku rakendamine

Käesoleva seaduse § 5 lõikes 8 sisalduvaid nõudeid rakendatakse alates 2024. aasta 1. jaanuarist. [RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 39⁶. Ühekordselt kasutatavate plastist toidupakendite ja joogitopside tarbimise vähendamise järelhindamine

Kliimaministeerium analüüsib 2024. aasta 31. detsembriks käesoleva seaduse § 5 lõigetes 5–8 sätestatud meetmete tõhusust ja eesmärgipärasust, arvestades, et ühekordselt kasutatavate plastist toidupakendite ja joogitopside tarbimine peab vähenema 2026. aastaks võrreldes 2022. aastaga, ning vajaduse korral esitab ettepanekud õigusakti muutmiseks. [RT I, 30.06.2023, 1- jõust. 01.07.2023]

§ 39⁷. Ühekordselt kasutatavate plasttoodete koguse andmete esitamine pakendiregistrile

Käesoleva seaduse § 24 lõikes 4¹ märgitud andmed tuleb pakendiettevõtjal esitada pakendiregistrile 2023. aasta kohta, lisades võimaluse korral nimetatud andmed 2022. aasta kohta. [RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 39⁸. Ühekordselt kasutatavate plasttoodete tarbimise vähendamise meetmete tegevuskava koostamine

Käesoleva seaduse § 5 lõikes 7 sisalduvaid nõudeid rakendatakse pakendiettevõtjale alates 2023. aasta 1. septembrist. [RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]

§ 39⁹. Korraldatud jäätmeveo nõuete rakendamine olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmete kogumisele

Kohaliku omavalitsuse üksus peab viima olmes tekkivate tagatisrahata pakendi jäätmete liigiti kogumise koostöös käesoleva seaduse § 15 lõigetes 3–10 ja 12 sätestatuga uuest korraldatud jäätmeveo riigihankest arvates, kuid mitte hiljem kui 2030. aasta 31. detsembriks. [RT I, 07.01.2026, 4- jõust. 17.01.2026]

§ 40. Pakendiseaduse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 41. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2004. aasta 1. juunil.

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 94/62/EÜ pakendite ja pakendijäätmete kohta (EÜT L 365, 31.12.1994, lk 10–23), muudetud direktiividega 2004/12/EÜ (ELT L 047, 18.02.2004, lk 26–32), 2005/20/EÜ (ELT L 070, 16.03.2005, lk 17–18), 2013/2/EL (ELT L 037, 08.02.2013, lk 10–12), (EL) 2015/720 (ELT L 115, 06.05.2015, lk 11–15) ja (EL) 2018/852 (ELT L 150, 14.06.2018, lk 141–154); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3–30), muudetud direktiiviga (EL) 2018/851 (ELT L 150, 14.06.2018, lk 109–140); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2019/904 teatavate plasttoodete keskkonnamõju vähendamise kohta (ELT L 155, 12.06.2019, lk 1–19). [RT I, 07.03.2023, 1- jõust. 01.05.2023]